Vuoden 2027 eduskuntavaalien vaalilautakuntien ja -toimikuntien asettaminen

Kaupunginhallitus 16.11.2026
103/00.00.00.01/2026

Valmistelija

Hallintojohtaja Ben Weizman ja hallintoasiantuntija Lea Mäkelä

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 18.4.2027. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 7.-13.4.2027.

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

1 kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä, sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä

2 laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Kokkolassa on 15 äänestysaluetta, joihin tulee nimetä vaalilautakunnat. Näiden lisäksi valitaan kaksi vaalitoimikuntaa, jotka toimittavat laitosäänestykset ja keskusvaalilautakunnan päätöksellä kotiäänestykset.

Sähköinen vaaliluettelo on varsinaisena vaalipäivänä ollut käytössä ainoastaan kaupungintalon äänestysalueella. Sähköisen vaaliluettelon käyttöä on syytä laajentaa myös muille äänestysalueille. Näin ollen esitetäänkin, että sähköinen vaaliluettelo otetaan vaiheittain käyttöön äänestysalueilla, joilla ennakoidaan varsinaisena vaalipäivänä annettavan yli 1000 ääntä.

Vaalilautakunta

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluerekisteriin merkittyjä puolueita. Vaalilautakuntien ja

vaalitoimikuntien poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen jäsenten ja erikseen varajäsenten kohdalla. Näin tehdään myös tasa-arvolain soveltamisessa. Sekä varsinaisissa jäsenissä että varajäsenissä on siis oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Eduskuntavaalien ehdokas ei voi olla eduskuntavaaleissa vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluerekisteriin merkittyjä puolueita. Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen jäsenten ja erikseen varajäsenten kohdalla. Näin tehdään myös tasa-arvolain soveltamisessa. Sekä varsinaisissa jäsenissä että varajäsenissä on siis oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Eduskuntavaalien ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla eduskuntavaaleissa vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Ennakkoäänestyspaikan ja kotiäänestyksen vaalitoimitsija

Vaalitoimitsijat kotimaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan sekä kotiäänestykseen määrää keskusvaalilautakunta. Asianomaisissa vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö, hänen puolisonsa, lapsensa tai vanhempansa eivät voi toimia vaalitoimitsijana. Vaalitoimitsijan ei tarvitse olla vaalitoimikunnan jäsen tai varajäsen.

Liite A vaalilautakuntien ja -toimikuntien jäsenet

Kaupunginjohtaja Kaupunginhallitus päättää

1 asettaa vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien kokoonpanot vuoden 2027 eduskuntavaaleja varten.

2 ottaa sähköisen vaaliluettelon käyttöön soveltuvin osin myös varsinaisena vaalipäivänä.

Päätös